Die Regierung
des Kantons Graubünden

La Regenza
dal chantun Grischun

Il Governo
del Cantone dei Grigioni

Sesida dals	Communitgà ils	Protocol nr.
22 d'avust 2023	29 d'avust 2023	650 /2023

Incumbensa Epp

concernent la priorisaziun da la Porta Alpina en il rom dal pass da cumplettaziun PROSSIV 2040/45

Resposta da la Regenza

L'avertura da l'entir territori chantunal tras chadainas da transport attractivas dal traffic public è da gronda impurtanza per la Regenza. Ella è ina basa impurtanta per ch'i possian resultar en spezial impuls economics en tut las regiuns ed en tut las valladas. Latiers tutgass – cunzunt sisum la Surselva – er la realisaziun posteriura da la Porta Alpina. La realisaziun da quest project grond premetta dentant ch'el vegnia recepì en ils instruments da planisaziun da la Confederaziun, concretamain en ils pass da cumplettaziun da la viafier che figureschan en il Program da svilup strategic da l'infrastructura da viafier (cumplettaziun PROSSIV), perquai che la Confederaziun ha la direcziun per planisar la cumplettaziun da la rait da viafier. Sco gremi petent funghescha la Regiun da planisaziun Ost, a la quala il chantun Grischun è participà.

L'onn 2019 ha il Parlament federal concludì il PROSSIV 2035. En quest conclus federal (cf. Fegl uffizial federal 2019 4555) è il Cussegl federal vegnì incumbensà da suttametter a l'Assamblea federala fin l'onn 2026 ina missiva tar il proxim pass da cumplettaziun (PROSSIV 2040/45). Perquai che las Viafiers federalas svizras (VFF) han en il fratemp stuì desister per motivs tecnics da la cumpensaziun d'inclinaziun (charrar pli svelt en las stortas) en ils novs trens a dus plauns dal traffic internaziunal, na pon las reducziuns dal temp da viadi ch'eran vegnidas prendidas en mira en il PROSSIV 2035, betg pli vegnir realisadas. Ultra da quai vegn la realisaziun da differents projects cardinals naziunals a sa retardar per fin 5 onns, uschia sto il concept da purschida 2035 che figurescha en il PROSSIV 2035, vegnir repassà, consolidà ed integrà en il PROSSIV 2040/45. Oramai che questa consolidaziun vegn gia a cumpigliar ina gronda part dal PROSSIV 2040/45, vegn la Confederaziun a desister d'examinar e da recepir novs projects en quest pass da planisaziun (cf. documentaziuns da las basas da planisaziun per elavurar la missiva 2026, rapport dals

20 da favrer 2023, p. 7). En il PROSSIV 2035 n'eri betg previs d'examinar la Porta Alpina. Er en il PROSSIV 2040/45 è quai pia er exclus. Plinavant stoi vegnir remartgà, che la Confederaziun e las VFF giuditgeschan la construcziun d'ina Porta Alpina durant il manaschi current dal tunnel da basa dal Gottard sco tecnicamain fitg critica.

Enconuschend ils gronds obstachels ch'existan actualmain per realisar ina Porta Alpina, prenda la Regenza – per meglierar l'avertura cun il traffic public sisum la Surselva – a media vista las suandantas mesiras:

- engaschament per intervenziuns preliminaras en connex cun l'engrondiment dal tunnel dal Meilibach, per ch'i possia vegnir purschida er a la part sura da la Surselva ina colliaziun pli svelta e pli attractiva cun il traffic public sur Cuira e suror il cunfin chantunal en direcziun da Turitg e da l'exteriur cunfinant;
- realisaziun dal «Concept da purschida Ursera–Surselva 2022–2028» tranter Mustér ed Andermatt en ils onns d'urari 2026 fin 2028;
- realisaziun dal tact da mes'ura Cuira – Glion – Mustér en il rom dal concept da purschida «Retica30+» en ils onns suenter 2024;
- engaschament per meds finanzials suffizients per meglierar la purschida en il chantun Grischun en il rom dal surproxim pass da cumplettaziun PROSSIV.

La Regenza è conscienta, che l'incumbensa Epp concernent la represa da las tractativas davart la Porta Alpina è vegnida acceptada unanimamain dal Cussegl grond en la sessiun da zercladur 2020. Las cundiziuns generalas dal PROSSIV 2040/45 èn dentant sa midadas substanzialmain dapi lura sin plaun federal. In tractament prioritar da quest project n'è pia actualmain betg pussaivel. Sa basond sin questas explicaziuns propona la Regenza al Cussegl grond da midar l'incumbensa sco suonda:

Il project Porta Alpina duai, sche pussaivel, vegnir inoltrà tras il chantun Grischun en la Regiun da planisaziun Ost per l'examinaziun en il surproxim PROSSIV (missiva previsiblamain l'onn 2030).

GRISCHUN * GRIGIONE * GRAUBÜNDEN

En num da la Regenza

Il president: Peter Peyer

Il chancelier: Daniel Spadin